

INFORMACIJE O SNEŽNIH PLAZOVIH NA STRANEH INTERNETA

Information about Avalanches on the Internet

Miha Pavšek*

UDK 551.578.48 : 681.324

Povzetek

Temelj za kakovostno preventivno delovanje na področju varstva pred naravnimi nesrečami je pravočasna in celovita informacija. To velja še posebej za tiste podatke, ki so povezani z napovedovanjem možnosti proženja snežnih plazov in opredeljevanjem ogroženih območij. Z bliskovito širitvijo računalniških priključkov na svetovno omrežje Internet so nam tudi v Sloveniji vedno bolj dostopni raznovrstni podatki o snežnih plazovih, ki nam omogočajo hitrejšo in natančnejšo napovedovanje ogroženosti površja. Vključevanje naših primerov (izkušenj) in izbranih meteoroloških podatkov v mednarodno izmenjavo podatkov pomaga pri boljših odločitvah in pravilnem ukrepanju.

Abstract

The availability of timely and complete information makes basic sense for any action taken in areas prone to disasters and in prevention against such disasters. This applies in particular to data relating to the possibility avalanche triggering, as well as within the defined danger zones. The rapid rise in the ownership of personal computers connected to the Internet Network, which at the present time is the largest computer network in the world, has enabled us to collect different information and data relating to avalanches. This has provided us with gradual but precise forecasts as to potential dangerous areas. The outcome of our own experiences and meteorological data information exchange has led towards better and more appropriate action to be taken in order to reduce and even prevent the consequences of these natural disasters.

Natančnejše napovedovanje proženja snežnih plazov in lavinskih razmer zahteva široko in dobro organizirano mrežo opazovalnih postaj. Spremljanje njihovega proženja je povezano z obsežnim zbiranjem meteoroloških podatkov in poznavanjem naravnogeografskih dejavnikov ter prvin površja, na katerem se prožijo. Njihovo časovno in krajevno napovedovanje je zaenkrat omejeno na splošna opozorila z opredeljitvijo stopnje nevarnosti (ogroženosti). Tovrstni podatki so na voljo v glavnem le za večja pokrajinska območja.

Podatke o snegu in snežnih plazovih zbirajo v različno organiziranih službah, ki so običajno tesno povezane z delom meteorološke službe posameznih držav. Pomembno je, da so zbrani in obdelani podatki pravočasno dostopni vsem uporabnikom. V preteklosti so skrbela za obveščanje predvsem sredstva javnega obveščanja, velik napredek pa sta pomenili uvedbi avtomatskega telefonskega odzivnika in teleteksta. Danes so ob tem nepogrešljivi tudi računalniki, ki nam omogočajo sintetične predstavitev posameznih naravnih pojavov ter njihovih prostorskih in časovnih značilnosti. Na tem temeljijo tudi nekatere napovedi ogroženosti zaradi posameznih naravnih nesreč.

Internet in podatki o snežnih plazovih

Na Internetu so dostopni različni podatki, ki so povezani s snežnimi plazovi. To so predvsem poročila o stanju snega in snežne odeje z oceno možnosti proženja snežnih plazov ali na kratko lavinski bilteni (2). V njih je ocenjena splošna stopnja nevarnosti proženja snežnih plazov po enotni, v večini evropskih držav nedavno sprejeti petstopenjski lestvici, ki jo uporabljajo tudi v Kanadi. Dodatno pa so nam lahko v pomoč vse informacije o vremenskem dogajanju, ki jih zbirajo v osrednjih državnih meteoroloških centrih. Poleg kratkoročnih napovedi pripravljajo v nekaterih od teh tudi srednjeročne (tri- do šestdnevne) za najpomembnejše meteorološke kazalce. Ti so predstavljeni na posebnih tematskih zemljevidih, katerih branje

zahteva poznavanje osnov meteorologije. Na podlagi teh kazalcev in ob poznavanju geografskih prvin posameznih pokrajin in lokacij lahko ocenimo nadaljnji razvoj ogroženosti izbranega površja zaradi snežnih plazov. Opozorila o nevarnosti pripravljajo že omenjene posebne službe, ki imajo v teh državah različno dolgo tradicijo. Na Internetu je na voljo največ podatkov iz posameznih ameriških zveznih držav in kanadskih provinc, za Evropo pa predvsem iz alpskih držav. Oglejmo si nekaj najpomembnejših strežnikov, kjer so nam dostopne tovrstne informacije¹.

Informacije o snežnih plazovih v Sloveniji

V Sloveniji skrbi za to Hidrometeorološki zavod Republike Slovenije, ki objavlja vsakodnevne vremenske podatke, sporočila in napovedi (<http://www.rzs-hm.si>). V obdobju, ko leži snežna odeja, pripravlja lavinska služba dvakrat na teden lavinski bilten (Poročilo o stanju snežne odeje), ob večjih vremenskih spremembah, kot so obilno sneženje, močna otoplitev in podobno, pa tudi pogosteje (3). Število biltenov v sezoni je odvisno od snežnih razmer, po statističnih podatkih (2) pa pripravijo v sezoni 60 do 90 lavinskih poročil. V biltenu so na kratko opisane trenutne vremenske in snežne razmere ter stanje snežne odeje po posameznih višinskih pasovih. Nato je podana ocena stopnje nevarnosti, poročilo pa zaključujeta kratka vremenska napoved in napoved razvoja snežne odeje v prihodnjih dneh ter s tem povezan razvoj nevarnosti. Kadar je ocenjena nevarnost s 4. ali 5. stopnjo (velika ali zelo velika), je nad vsemi meteorološkimi podatki dodano posebno (utripajoče) opozorilo. Seveda pa lahko na tem strežniku ves čas spremljamo razvoj vremena nad Evropo s pomočjo najnovejšega satelitskega posnetka in podatkov o vremenu in temperaturi na posameznih opazovalnih postajah. Za Slovenijo so neposredno po vsaki polni uri na voljo podatki z glavnih meteoroloških postaj, nekajkrat na dan pa tudi z drugih, ki so z vidika nevarnosti zaradi snežnih plazov še bolj zanimivi. V zadnjem času si lahko ogledamo še dvodnevno napoved nekaterih meteoroloških kazalcev

* Geografski inštitut, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Gosposka 13, Ljubljana

¹ Stanje avgusta 1997; zaradi hitrejšega širjenja Interneta je treba naslove stalno preverjati in dopolnjevati.

Provincia Autonoma di Trento
Dipartimento per la Protezione Civile
Servizio Prevenzione Calamità
Ufficio Neve e Valanghe
tel. 0461-497413

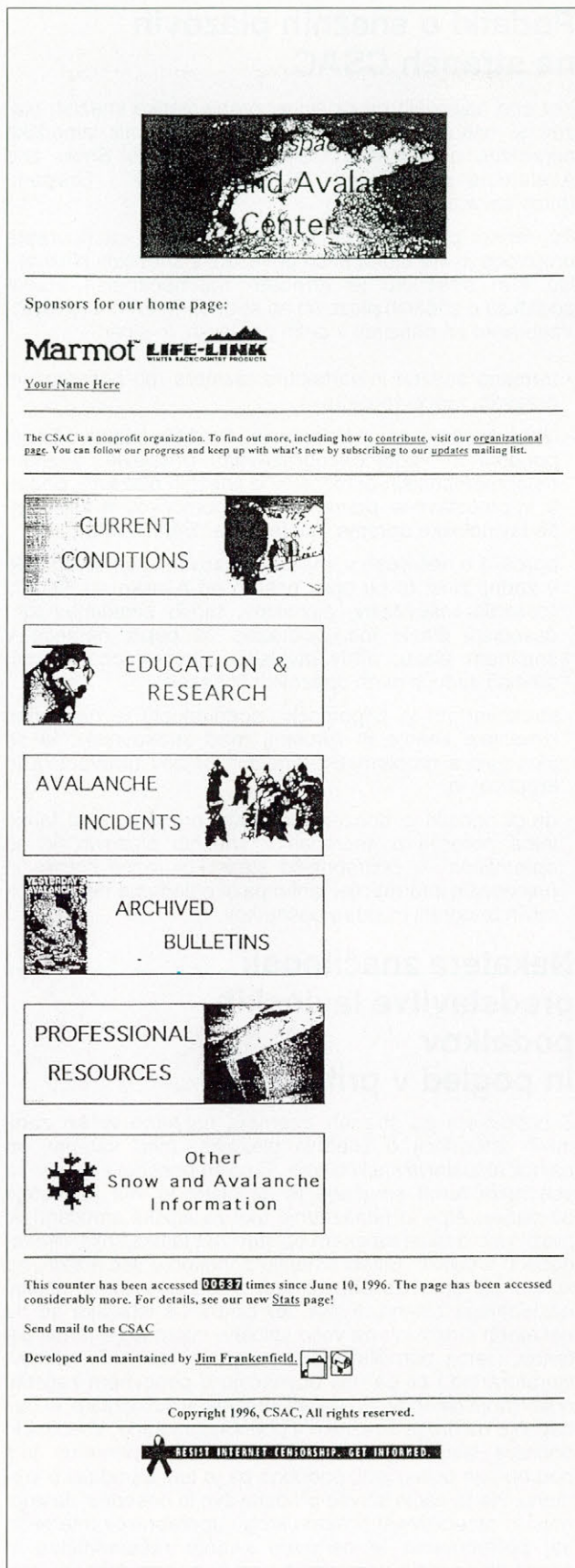
Società Alpinisti Tridentini
Corpo Soccorso Alpino
Direzione: Trento Via Mancini, 57
tel. 0461-233166

BOLLETTINO NIVOMETEOROLOGICO

VALIDO PER LA PROVINCIA DI TRENTO

MESSAGGIO N. 49		Del: Lunedì 1 aprile 1996 - ore 15.00	
SITUAZIONE METEOROLOGICA			
Una vasta depressione convoglia sulle Alpi aria umida ed instabile.			
TEMPO PREVISTO			
Lunedì intensificazione della nuvolosità ed inizio delle precipitazioni che saranno nevose fin dalle basse quote. Nella notte le precipitazioni, nevose oltre i 1200 m, saranno più intense, specie a sud e ad ovest. Martedì ancora coperto e precipitazioni. Mercoledì in prevalenza nuvoloso con precipitazioni residue, ma graduale miglioramento.			
TEMPERATURE	stazionarie		
VENTI	moderati da sud tendenti a divenire da sud est.		
ZERO TERMICO	intorno ai 1400 m		
COPERTURA NEVOSA A 2000 METRI Neve al suolo [neve delle ultime 24 h.] in cm.		Tempo previsto - Tendenza	Indice di pericolo
<ul style="list-style-type: none"> • CEUEDALE • ADAMELLO • DOLOMITI DI BRENTA • DOLOMITI DI FIMME E FASSA • PALE DI S. MARTINO • LAGORAI • BALDO • LEDRO • FOLGARIDA e LAURARONE 	TRENTINO OCCIDENTALE 60-100 [0]		3 Marcato
	TRENTINO ORIENTALE 50-90 [0]		2 Moderato
	PREALPI 50-90 [0]		2 Moderato
SITUAZIONE DEL MANTO NEVOSO			
Nei versanti soleggiati il manto è generalmente assestato con cristalli arrotondati all'interno e crosta da rigelo portante in superficie. Nelle zone in ombra, invece, risulta fortemente stratificato con alternanza di strati di diversa consistenza alternati a cristalli angolari e brina di fondo. Durante il periodo di maggior riscaldamento diurno si registrano fenomeni di fusione limitati ai soli strati superficiali mediamente fino ai 2000 m di quota.			
PERICOLO VALANGHE			
Nei versanti soleggiati pericolo debole tendente a divenire moderato con il riscaldamento diurno. Nelle zone in ombra ed in quota, specie ad occidente, pericolo generalmente moderato, ma su alcuni pendii ripidi estremi e canali i distacchi potranno avvenire in taluni casi già con debole sovraccarico. Da Martedì il pericolo sarà in aumento fino a marcato per le previste precipitazioni che apporteranno nuovi strati di neve fresca. Sarà possibile frequente attività valanghiva spontanea di piccole e medie dimensioni.			
INDICE DI PERICOLO			
2 (moderato) in aumento a 3 (marcato)			
PROSSIMO BOLLETTINO Mercoledì 3 aprile 1996			

Bollettini Nivometeo A.I.NE.VA. dell'Arco Alpino - Tel 0461-230030

Space and Avalanche Center

Sponsors for our home page:

Marmot LIFE-LINK
WHITE MOUNTAIN PRODUCTS

Your Name Here

The CSAC is a nonprofit organization. To find out more, including how to [contribute](#), visit our [organizational page](#). You can follow our progress and keep up with what's new by subscribing to our [updates mailing list](#).

CURRENT CONDITIONS

EDUCATION & RESEARCH

AVALANCHE INCIDENTS

ARCHIVED BULLETINS

PROFESSIONAL RESOURCES

Other Snow and Avalanche Information

This counter has been accessed **00637** times since June 10, 1996. The page has been accessed considerably more. For details, see our new [Stats](#) page!

Send mail to the [CSAC](#)

Developed and maintained by [Jim Frankenfield](#).

Copyright 1996, CSAC, All rights reserved.

RESIST INTERNET CENSORSHIP. GET INFORMED.

v tri- ali šesturnem časovnem zaporedju, do katerih so prišli s pomočjo modela ALADIN. Na preprostem zemljevidu, ki obsega območje Slovenije in večji del ozemlja sosednjih držav, je najzanimivejša podrobna regionalna napoved padavin. Na domači strani strežnika je še poddirektorij s seznamom nekaterih drugih strežnikov z meteorološko vsebino. Tako dobimo veliko podatkov o vremenu nad izbranim območjem. Zanimive so predvsem različne obdelave istega satelitskega posnetka po posameznih evropskih državah in primerjava srednjoletnih napovedi z istovrstnimi ameriški.

Lavinski bilteni drugih evropskih držav

Lavinskih biltenov, ki jih izdajajo v sosednjih deželah Furlaniji-Juljski krajini in avstrijski Koroški, zaenkrat še ni na Internetu, po potrebi pa jih je možno dobiti pri lavinski službi na Hidrometeorološkem zavodu Republike Slovenije, s katero si lavinski službi teh dveh dežel izmenjujeta podatke.

Za Avstrijo je na Internetu na voljo lavinski bilten, ki velja na območju zvezne dežele Vorarlberg (<http://www.vorarlberg.at/Landesregierung/news/LAWINE.HTM>). Pripravljajo ga služba za opozarjanje pred snežnimi plazovi v Bregenzu. Za to in druge, večinoma hribovite ali gorate avstrijske zvezne dežele bodo kmalu začeli objavljati biltene na strežniku s turističnimi informacijami (http://www.tiscover.com/1Root/reports/7/f_lawinenubersicht0.2.html). Tu bosta ločeno objavljena poročila o stanju snega in snežne odeje z ocenjeno stopnjo nevarnosti proženja snežnih plazov ter predviden razvoj lavinskih razmer.

V Italiji lahko spremljamo objave lavinskih biltenov za celotno območje vzdolž alpskega loka. Prvega pripravljajo vsak dan v Arabbi (<http://www.sunrise.it/csvdi/>) v italijanskih Dolomiti in velja predvsem za to območje in območje Beneških predalp. Poleg splošnih vremenskih in lavinskih razmer in njihovih napovedi si lahko ogledamo še podatke o višini snežne odeje na izbranih opazovalnih postajah, večinoma v znanih zimskošportnih središčih. Drugi bilten izhaja trikrat na teden v Trentu (<http://patio.cs.unitn.it/servizio-neve/bol-val-table.html>) v dolini Adiče in velja za območje avtonomne province Trento (slika 1). Ta je podrobneje razdeljena na tri dele, in sicer na vzhodni in zahodni (alpski) del province ter na območje tamkajšnjih predalp. Za vsakega od njih sta poleg prej omenjenih značilnosti posebej navedeni tudi stopnja nevarnosti in skupna ocena stopnje nevarnosti za celotno območje province. Na voljo nam je tudi arhiv lavinskih biltenov za sezono. Podobno zasnovo ima tudi bilten za območje Lombardije in ga pripravljajo v Bormiu (http://www.novanet.it/vvol/meteo/ro_nivo.cgi). Za gorske skupine Zahodnih Alp velja bilten, ki ga pripravljajo za območje regije Piemonte (gopher://services.csp.it/00/meteo/boll1.dat). Edini bilten izven osrednjega alpskega loka pripravljajo še za območje Apeninov (<http://castore.sci.uniroma1.it/bolvala.html>). Dostop do vseh lavinskih podatkov v Italiji je možen tudi prek strežnika službe za snežne plazove (<http://www.caisvi.it/>), ki deluje v okviru italijanske planinske zveze CAI - Club Alpino Italiano.

Ogledati si velja še švicarski lavinski bilten, ki ga pripravljajo na tamkajšnjem Inštitutu za raziskave snega in snežnih plazov (EISLF) na Weissfluhjochu nad Davosom (<http://www.slf.ch/slf/avalanche/avalanche.html>) v kantonu Graubünden. Vsebinska biltena, ki ga pripravljajo za celotno ozemlje te države (izbiramo lahko med besedili v nemščini, francoščini ali italijanščini), je podobna drugim

Slika 2. Domača stran strežnika neprofitne organizacije Cyberspace Snow and Avalanche Center iz Oregona v ZDA (<http://www.csac.org/>)

Figure 2. Home page of the server of the nonprofit organization Cyberspace Snow and Avalanche Center from Oregon, U.S.A. (<http://www.csac.org/>)

že omenjenim, kjer so navedene splošne vremenske značilnosti, stanje snežne odeje, ocena stopnje nevarnosti in napoved vremenskih in snežnih razmer. Sledijo štirje kartografski prikazi trenutnih lavinskih razmer na območju švicarskih Alp z naslednjimi kazalci: stopnjo ogroženosti, višino snežne odeje, višino novozapadlega snega in stanjem snežne odeje. Pri slednjem so poleg opisa tudi najznačilnejši diagrami prereza snežne odeje s podatki o njeni temperaturi in trdnosti. Nato je dodanih še nekaj splošnih informacij o pripravi, veljavnosti in objavljanju lavinskega biltena, nekoliko podrobneje pa je pojasnjena že omenjena petstopenjska lestvica. V arhivu lahko poiščemo biltenne zadnjih dveh sezon. Na koncu so napisane še telefonske številke avtomatskih odzivnikov v alpskih državah, kjer so na voljo dodatni podatki o snegu in snežnih plazovih.

Tudi v Španiji je dostopen lavinski bilten za območje katalonskih Pirenejev (<http://www.icc.es/allaus/butlleti.html>), in sicer posebej za vzhodni in zahodni del. Pripravljajo ga v Barceloni, ob zemljevidu z območjem, ki ga pokrivajo v biltenu, pa je za lažje razumevanje pojasnjenih nekaj osnovnih lavinoloških pojmov, evropska petstopenjska lestvica, dodane pa so še telefonske številke avtomatskih telefonskih odzivnikov za širše območje na obeh straneh Pirenejev.

Od drugih lavinskih biltenov, ki izhajajo v Evropi, je dostopen še škotski (<http://www.sais.gov.uk/>), ki ga pripravljajo v Glasgou (Scottish Avalanche Information Service) s pomočjo opazovalnih postaj na območju treh goratih predelov. Čeprav je vsebina zaradi svoje geografske oddaljenosti tega območja od Alp morda nekoliko manj zanimiva, pa je že zaradi obsežnosti (dnevni lavinski bilten - ločeno za vseh pet območij) vredna, da si jo pobliže ogledamo. Med evropskimi državami je to zagotovo najcelovitejša predstavitev podatkov, ki so povezani s snežnimi plazovi. Poleg meteoroloških in nekaterih drugih koristnih podrobnosti so na strežniku tudi opis osnovnih značilnosti proženja in reševanja izpod snežnih plazov, sami pa lahko izpolnimo obširen obrazec za popis snežnega plazu ali nesreče, ki jo je povzročil snežni plaz (lahko tudi anonimno!). Eden od poddirektorjev nas usmeri še k drugim strežnikom po svetu, kjer so informacije o snežnih plazovih.

Od alpskih držav tako manjka le francoski lavinski bilten, ki je zaenkrat le na avtomatskem telefonskem odzivniku.

Ameriški lavinski bilteni

Najštevilčnejši strežniki z vsebino, ki je povezana s snežnimi plazovi, so v ZDA in Kanadi. Po vsebini se lavinski bilteni in druge uporabne informacije bistveno ne razlikujejo od evropskih (drugačna lestvica stopenj nevarnosti), koristneje pa je izrabljena predvsem zmogljivost računalnikov in večpredstavne možnosti Interneta.

Na voljo je še več podatkov, ki so grafično bogato opremljeni (preglednice, skice, fotografije idr.), nenazadnje pa je moč spremljati tudi trenutne razmere na nekaterih opazovalnih postajah, kjer so nameščene videokamere, ki so priključene prek računalnika v omrežje.

Najbolj znana obveščevalna in informacijska središča so v zveznih državah, prek katerih se vleče veriga Skalnega gorovja (Montana, Wyoming, Idaho, Utah in Kolorado), lavinske biltena pa izdajajo še v Washingtonu, Oregonu in na severovzhodu ZDA (New Hampshire). V zahodnem delu ZDA imajo vzpostavljeno tudi informacijsko omrežje "on-line", pomembnejše opazovalne centre in inštitute iz ZDA in Kanade ter številne koristne podatke pa najdemo na strežniku združenja Westwide Avalanche Network (<http://www.avalanche.org/index.htm>).

Podatki o snežnih plazovih na straneh CSAC

Kot eno najboljših predstavitev problematike snežnih plazov si nekoliko podrobneje ogledimo strežnik ameriške neprofitne organizacije CSAC (Cyberspace Snow and Avalanche Center), ki deluje v Oregonu (<http://www.csac.org/>).

Tu lahko prek Interneta tudi naročimo raznovrstne proizvode in literaturo, ki so povezani s snežnimi plazovi. Na tem strežniku je trenutno najboljše zbirka podatkov o snežnih plazovih na straneh Interneta (slika 2). Vsebinsko so nanizani v petih poglavjih, in sicer:

- trenutne snežne in varnostne razmere (po posameznih državah, tudi evropskih)
- izobraževanje in raziskovanje snežnih plazov (krajši poljudni in vzgojno-izobraževalni prispevki, seznam najpomembnejših priručnikov o snežnih plazovih, podatki in predstavitve preventivnih pripomočkov in najnovejše lavinološke opreme, konferenca "E-Mail" idr.)
- poročila o nesrečah v snežnih plazovih, ki so se zgodile v zadnji zimi; tu so opisi nesreč od Aljaske do Nepala (poročila reševalcev, alpinistov, turnih smučarjev idr., časopisni članki ipd.); obrazec za popis nesreče v snežnem plazu; arhiv lavinskih biltenov posameznih središč zadnjih dveh opazovalnih sezon
- strokovni viri in pripomočki: poddirektorij je namenjen izmenjavi znanja in izkušenj med strokovnjaki, ki se ukvarjajo s problematiko snežnih plazov (preventiva in kurativa) in
- drugi podatki o snežnih plazovih: preberemo si lahko letna poročila o nesrečah v snežnih plazovih, ki so opremljena s podrobnejšo statistiko, razne članke in najnovejše informacije, lahko pa si ogledamo nekaj zanimivih fotografij in video posnetkov.

Nekatere značilnosti predstavitve lavinskih podatkov in pogled v prihodnost

Z brskanjem po straneh Interneta najdemo veliko zanimivih informacij o snežnih plazovih, med katerimi so najbolj aktualni lavinski bilteni. Ti so še posebej zanimivi za vse naše turne smučarje in alpiniste, ki vse pogosteje obiskujejo Alpe in nenazadnje tudi za alpske smučarje, ki preživljajo dopust na enem od številnih tamkajšnjih visokogorskih smučišč. Bilteni izhajajo ponekod v več jezikih, na koncu pa smo obveščeni tudi o datumu in uri izdaje naslednjega biltena. Poleti, ko bilteni ne izhajajo, so na nekaterih strežnikih na voljo splošne informacije (arhiv biltenov, letna poročila, kronika, termini lavinskih tečajev, literatura ipd.) ali pa nas obveščajo o ponovnem začetku objavljanja biltenov. Pri večini strežnikov so kazalke, ki nas napotijo na druge strežnike s podobno vsebino. Vsebina in priprava lavinskega biltena sta v večini primerov tudi podrobneje pojasnjeni, podobno pa je tudi s podatki o vremenu. Na ta način so vse predstavitve in besedila dostopnejši in razumljivejši širšemu krogu uporabnikov Interneta, saj potrebujemo le osnovno znanje računalništva in posameznih, ožje usmerjenih ved (v našem primeru lavinologije in meteorologije). Morda bomo našli katerega od biltenov tudi pri turističnih informacijah o smučiščih, kjer so objavljeni tudi podatki o višini snežne odeje. Ti se ponavadi nekoliko razlikujejo (precenjeni!) od uradnih, ki jih izmerijo opazovalci meteoroloških postaj. Nekateri strežniki imajo na koncu tudi poseben števec, kjer je prikazana krat-

ka statistika obiskovalcev (število obiskov, krajevna in časovna porazdelitev ipd.). Strežnikov in podatkov z lavinološko vsebino je vse več, zaradi raznovrstnejših predstavitev in vedno bolj zmogljivih računalnikov pa se naslovi in vsebina tovrstnih strežnikov stalno dopolnjujejo in spreminjajo.

Zanimivo je, kdo vse v različnih državah izdaja lavinske bilene. Ponekod so to inštituti ali raziskovalna središča, ki delujejo v okviru različnih ministrstev, največkrat za okolje ali prostor, ali pa v okviru univerze v mestih, ki so blizu ogroženih območij. Drugje so to službe v sistemu civilne zaščite ali pa delujejo v okviru vlad posameznih pokrajin (provinc, zveznih dežel oziroma držav), lahko pa so tudi pod okriljem gozdne službe. Poseben je škotski primer, kjer deluje služba v okviru nacionalnega športnega sveta. Lavinsko opazovalno službo so v veliki meri ustanovili na pobudo zagnanih posameznikov ali skupin povsod tam, kjer se je izkazalo, da bi bile tovrstne (javne) informacije koristne in potrebne. Pri tem so jih podprle tudi lokalne ali državne pristojne službe. Glede na značaj službe nas ne presenečata prilagodljivost in iznajdljivost posameznih nosilcev vodenja tovrstne dejavnosti v posameznih državah, saj je namen teh služb jase. To je učinkovita preventiva in pravočasno obveščanje o nevarnosti zaradi proženja snežnih plazov z vsemi dostopnimi podatki o ogroženosti posameznih območij, tudi s trenutnim stanjem na terenu. Pri tem je pomembna povezava med ustanovami in njihovimi strokovnjaki - lavinologi ter vzdrževalci omrežij (t. i. sistemskimi inženirji) in programerji. To zahteva tudi zaposlovanje novih ljudi z ustreznim znanjem, kar pa se nam kmalu obrestuje. Z usklajenim delom in dobro zastavljenim programom ter jasnimi cilji lahko učinkovito predstavimo naše rezultate in nekatere splošne informacije o našem delu. Izbor podatkov je seveda odvisen tudi od tržne naravnosti posameznih ustanov, ki je povezana z njihovim pravnim statusom v teh državah. Za uporabnike Interneta so najpomembnejše uporabnost, razumljivost, hitrost prenosa in celostna grafična podoba predstavljenih podatkov ter možnost podrobnejšega izbora z iskanjem po ključnih besedah. Takih uporabnikov pa je tudi pri nas vedno več, o čemer pričča odlična predstavitev Slovenije na Internetu ter obsežen seznam trenutno delujočih strežnikov (<http://www.ijs.si/slo/resources/>).

Podatki o snežnih plazovih na strežniku Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije bi bili lahko po vsebini še bolj prilagojeni uporabnikom Interneta. Poleg grafične požitve lavinskega biltena, ki izhaja sedaj v obliki besedila, bi bila dobrodošla predvsem splošna kratka pojasnila o njegovem nastanku, podrobnejši opis petstopenjske lestvice za ocenjevanje nevarnosti, arhiv biltenov (vsaj za sprotno sezono) ter kontaktna oseba za vse nadaljnje informacije. Bilten naj bi izhajal vsaj trikrat na teden, s prevodom pa bi ga lahko funkcionalno vključili v mednarodno izmenjavo tovrstnih podatkov. Zgledov za to je že samo na slovenskih straneh Interneta več kot dovolj. Pri vremenskih podatkih bi bili zaželeni tudi dnevni podatki o snežni odeji (skupna višina snežne odeje in višina novozapadlega snega). Omenjene pripombe naj bodo predvsem spodbuda za to, da bomo v prihodnje kar najhitreje izkoristili neslutene možnosti, ki jih ponuja "informacijska avtocesta".

Sklep

Podatki o snežnih plazovih na straneh Interneta so le ena od številnih možnosti predstavljanja in seznanjanja širše javnosti s problematiko naravnih nesreč. Še več, na konkretnem primeru (obrazec za vnos podatkov o snežnem plazu) smo lahko spoznali, da lahko sodeluje pri tem tudi vsak posameznik, ki se zaveda pomena in možnosti pojavljanja naravnih nesreč v svojem okolju. Nenazadnje se s tem širi tudi znanje in vedenje o naravnih nesrečah, ki je temelj za kakovostne odločitve in pravilno ravnanje v primerih, ko smo neposredno soočeni z nevarnostjo, učinki in posledicami naravnih nesreč.

Literatura

1. Orožen Adamič, M., 1995. Geografija in Internet. Geografski obzornik, letnik 42, št. 1, str. 24-27.
2. Šegula, P., 1994. Obveščanje o snežnih razmerah in nevarnosti plazov. Ujma, št. 8, str. 215-216.
3. Velkavrh, A., Lavinska služba: Obramba pred nevarnostmi plazov je tudi dobro obveščanje. Delo (znanost), 28. 2. 1996, str. 11.